

Σχέδιο διδασκαλίας με χρήση ΝΤ

Θέμα: Ελληνιστική περίοδος – Πολιτική, Οικονομική, Κοινωνική ζωή, Πολιτισμός.

Εισαγωγή: Για μια ενδιαφέρουσα ιστορική προσέγγιση κάθε εποχής απαραίτητο είναι βέβαια το έγκυρο πληροφοριακό υλικό και η δυνατότητα πρόσβασης σε ιστορικές πηγές. Εξ ίσου όμως χρήσιμο είναι και το εποπτικό υλικό, χάρτες, εικόνες, πίνακες, αναπαραστάσεις μνημείων.

Η ιστοσελίδα του Ιδρύματος Μείζονος Ελληνισμού στο διαδίκτυο διαθέτει πλούσιο υλικό, που καλύπτει τις παραπάνω απαιτήσεις. Ζητείται λοιπόν από τους μαθητές να αναζητήσουν σ' αυτή πληροφορίες, που θα τους βοηθήσουν να κατανοήσουν καλύτερα τη φυσιογνωμία του Ελληνιστικού κόσμου.

Διδακτικό αντικείμενο: Ιστορία

Τάξη: Α΄ Ενιαίου Λυκείου

Προβλεπόμενος χρόνος: 2 διδακτικές ώρες

Χρόνος πραγματοποίησης: 22 Απριλίου 2002

Εκπαιδευτικός: Σπηλιά Αγγελική, φιλόλογος

Σχέση με το πρόγραμμα σπουδών: Ενίσχυση της διδασκαλίας από το σχολικό εγχειρίδιο με την άντληση επί πλέον πληροφοριών από το διαδίκτυο, με τη συγκριτική θεώρηση της ανάπτυξης και οργάνωσης των ελληνιστικών μοναρχιών και τη διατύπωση αξιολογικών συμπερασμάτων για τη φυσιογνωμία του Ελληνιστικού κόσμου.

Παιδαγωγικές αρχές και μέθοδος: Επιδιώκεται η προσέλκυση του ενδιαφέροντος και της δημιουργικότητας των μαθητών. Η μέθοδος που ακολουθείται είναι η επεξεργασία από τους μαθητές συγκεκριμένου πληροφοριακού υλικού από το διαδίκτυο και η δραστηριοποίησή τους με τη συμπλήρωση φύλλων εργασίας.

Υλικό και εργαλεία: Πλοήγηση στο διαδίκτυο. Θα χρησιμοποιηθεί η ιστοσελίδα του Ιδρύματος Μείζοντος Ελληνισμού: <http://www.ime.gr>. Από τη συγκεκριμένη διεύθυνση θα επιλέξουμε την Ελληνική ιστορία στο διαδίκτυο και μετά την Ελληνιστική περίοδο <http://www.ime.gr/chronos/06/gr/index.html>.

Προετοιμασία: Στην τάξη έχει προηγηθεί διδασκαλία του κεφαλαίου Ελληνιστική εποχή (323πΧ-30πΧ), σύμφωνα με το σχολικό εγχειρίδιο.

Επιδιωκόμενοι στόχοι:

α) Γενικοί:

- Να προσφέρουμε στους μαθητές νέες ενδιαφέρουσες μεθόδους, ώστε να δραστηριοποιηθούν δημιουργικά.
- Να τους μάθουμε να εργάζονται σε ομάδες να αναζητούν πληροφορίες και να επιλέγουν κριτικά όσες τους είναι χρήσιμες.
- Να αξιοποιήσουμε τις δυνατότητες που προσφέρει το διαδίκτυο στη διδακτική διαδικασία του σχολείου.

β) Ειδικοί:

- Να εμπεδώσουν οι μαθητές τις γνώσεις που απέκτησαν για τη συγκεκριμένη ιστορική περίοδο από τη διδασκαλία στην τάξη.
- Να φωτίσουν τις διάφορες πτυχές της οικονομικής, κοινωνικής και πολιτικής οργάνωσης του Ελληνιστικού κόσμου με επί πλέον πληροφορίες.
- Να εξάγουν δικά τους αξιολογικά συμπεράσματα τόσο από τη μελέτη του πληροφοριακού υλικού και των ιστορικών πηγών, όσο και από την παρουσίαση των εργασιών των ομάδων στην τάξη.

Πορεία και δραστηριότητες: Οι μαθητές θα χωριστούν σε έξι ομάδες των τριών μελών και θα επισκεφθούν τις ιστοσελίδες του Ιδρύματος Μείζονος Ελληνισμού και συγκεκριμένα το θέμα Ελληνική ιστορία, Ελληνιστικοί χρόνοι. Με την καθοδήγηση του καθηγητή, κάθε ομάδα θα αναλάβει να μελετήσει συγκεκριμένη ενότητα από την παραπάνω ιστορική περίοδο.

Ειδικότερα:

- Η 1^η ομάδα θα μελετήσει από την ενότητα «πολιτική» το κεφάλαιο «βασίλεια»
- Η 2^η ομάδα θα μελετήσει από την ενότητα «πολιτική» τα κεφάλαια «Ελλάδα» και «ελευθερία».
- Η 3^η ομάδα θα μελετήσει από την ενότητα «οικονομία» τα κεφάλαια «Εισαγωγή» και «βασίλεια».
- Η 4^η ομάδα θα μελετήσει από την ενότητα «κοινωνία» τα κεφάλαια «Εισαγωγή» και «δημογραφία». Η 6^η ομάδα θα μελετήσει από την ενότητα «πολιτισμός» το κεφάλαιο «θρησκεία».

Οι μαθητές κάθε ομάδας θα συμπληρώσουν συγκεκριμένο φύλλο εργασίας και θα παρουσιάσουν την εργασία τους όταν ολοκληρωθεί η διαδικασία.

Θα ζητηθεί από τους μαθητές να διατυπώσουν τα συμπεράσματά τους για τη φυσιογνωμία των Ελληνιστικών μοναρχιών και των βασιλέων τους (ομοιότητες-διαφορές), για το ρόλο των Συμπολιτειών, τη θέση της γυναίκας στην τότε κοινωνία, τις μετακινήσεις των πληθυσμών και το θρησκευτικό συγκρητισμό του Ελληνιστικού κόσμου.

ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Πολιτική οργάνωση των ελληνιστικών κρατών

1^η ομάδα

Επισκεφτείτε τη διεύθυνση <http://www.ime.gr> του Ιδρύματος Μείζοντος Ελληνισμού. Επιλέξτε την ένδειξη «Ελληνική ιστορία στο διαδίκτυο». Κάντε κλικ στην Ελληνιστική περίοδο (06) και μετά στην ενότητα πολιτική. Αφού μελετήσετε το κεφάλαιο Βασίλεια (μοναρχία, Μακεδονία, Σελευκίδες, Πτολεμαίοι, λατρεία Πτολεμαίων, λατρεία διαδόχων), συμπληρώστε τον παρακάτω πίνακα:

α. Ιδιαίτερα χαρακτηριστικά οργάνωσης που καθορίζουν τη «φυσιογνωμία» κάθε βασιλείου.

Βασίλειο Μακεδονίας	Βασίλειο Σελευκιδών	Βασίλειο Πτολεμαίων

β. Πώς αντιμετωπίζονταν οι βασιλείς των Ελληνιστικών μοναρχιών από τους υπηκόους τους;

Μακεδόνες βασιλείς	Σελευκίδες βασιλείς	Πτολεμαίοι βασιλείς

ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Συμπολιτείες – Το αίτημα για ελευθερία

2^η ομάδα

Επισκεφτείτε τη διεύθυνση <http://www.ime.gr> του Ιδρύματος Μείζοντος Ελληνισμού. Επιλέξτε την ένδειξη «Ελληνική ιστορία στο διαδίκτυο». Κάντε κλικ στην Ελληνιστική περίοδο (06) και μετά στην ενότητα πολιτική. Αφού μελετήσετε το κεφάλαιο Ελλάδα (ο ρόλος των πόλεων, κοινά) και ελευθερία, απαντήστε στις ερωτήσεις:

α. Ποια ήταν η φυσιογνωμία και ποιος ο ρόλος των συμπολιτειών στην ελληνιστική περίοδο;

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

β. Ποιο περιεχόμενο προσλαμβάνει η έννοια «ελευθερία» για τους Έλληνες της Ελληνιστικής εποχής και πώς το εκμεταλλεύτηκαν οι διάδοχοι του Μεγάλου Αλεξάνδρου;

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Οικονομία των ελληνιστικών βασιλείων

3^η ομάδα

Επισκεφτείτε τη διεύθυνση <http://www.ime.gr> του Ιδρύματος Μείζοντος Ελληνισμού. Επιλέξτε την ένδειξη «Ελληνική ιστορία στο διαδίκτυο». Κάντε κλικ στην Ελληνιστική περίοδο (06) και μετά στην ενότητα οικονομία. Αφού μελετήσετε τα θέματα: Εισαγωγή και βασίλεια (Μακεδονικό βασίλειο, Πτολεμαίοι Ι και ΙΙ, Σελευκίδες) και αφού παρατηρήσετε τις εικόνες των νομισμάτων, συμπληρώστε τον παρακάτω πίνακα:

	Μακεδονία	Βασίλειο Σελευκιδών	Βασίλειο Πτολεμαίων
Πηγές Πλούτου			
Αξιολόγηση του επιπέδου οικονομικής ανάπτυξης του βασιλείου			
Νομίσματα. Σύνδεσή τους με την οικονομική κατάσταση κάθε βασιλείου.			

ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

4^η ομάδα

Η θέση της γυναίκας στην ελληνιστική κοινωνία

Επισκεφτείτε τη διεύθυνση <http://www.ime.gr> του Ιδρύματος Μείζοντος Ελληνισμού. Επιλέξτε την ένδειξη «Ελληνική ιστορία στο διαδίκτυο». Κάντε κλικ στην Ελληνιστική περίοδο (06) και μετά στην ενότητα κοινωνία. Αφού μελετήσετε τα θέματα: Εισαγωγή και δομές (η οικογένεια στην Ελληνιστικό κόσμο, ο ρόλος της γυναίκας), συμπληρώστε τον παρακάτω πίνακα:

α. Ποια ήταν η αντιμετώπιση της γυναίκας στην ελληνιστική κοινωνία στους εξής τομείς:

Σπίτι-Οικογένεια	Παιδεία	Επαγγελματικός τομέας	Δημόσια ζωή

β. Ποιοι παράγοντες καθόριζαν τη θέση της γυναίκας στην ελληνιστική κοινωνία;

.....

.....

.....

ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

5^η ομάδα

Μετακινήσεις πληθυσμιακών ομάδων και ατόμων στις ελληνιστικές κοινωνίες

Επισκεφτείτε τη διεύθυνση <http://www.ime.gr> του Ιδρύματος Μείζοντος Ελληνισμού. Επιλέξτε την ένδειξη «Ελληνική ιστορία στο διαδίκτυο». Κάντε κλικ στην Ελληνιστική περίοδο (06) και μετά στην ενότητα κοινωνία. Αφού μελετήσετε την εισαγωγή και τη δημογραφία (δημογραφικό πρόβλημα, πληθυσμιακή σύνθεση, μετακινήσεις πληθυσμών), συμπληρώστε τον παρακάτω πίνακα:

Μετακινούμενες ομάδες ή άτομα	Αίτια μετακινήσεων	Αποτελέσματα στην πληθυσμιακή σύνθεση και στον πολιτισμό του Ελληνιστικού κόσμου

ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Θρησκεία

6^η ομάδα

Επισκεφτείτε τη διεύθυνση <http://www.ime.gr> του Ιδρύματος Μείζοντος Ελληνισμού. Επιλέξτε την ένδειξη «Ελληνική ιστορία στο διαδίκτυο». Κάντε κλικ στην Ελληνιστική περίοδο (06) και μετά στην ενότητα πολιτισμός. Αφού μελετήσετε το κεφάλαιο Θρησκεία (Ελληνιστικές θεότητες και συγκρητισμός), συμπληρώστε τον παρακάτω πίνακα και απαντήστε στη β' ερώτηση.

α. Θρησκευτικός συγκρητισμός

Προσδιορισμός του όρου	Αίτια του φαινομένου	Παραδείγματα θρησκευτικού συγκρητισμού

β. Ποια εντύπωση των Ελλήνων για το θρησκευτικό συγκρητισμό εκφράζει το κείμενο του Λουκιανού «Θεών εκκλησία», 9-11;

.....

.....

.....